

Eliade i Catalunya

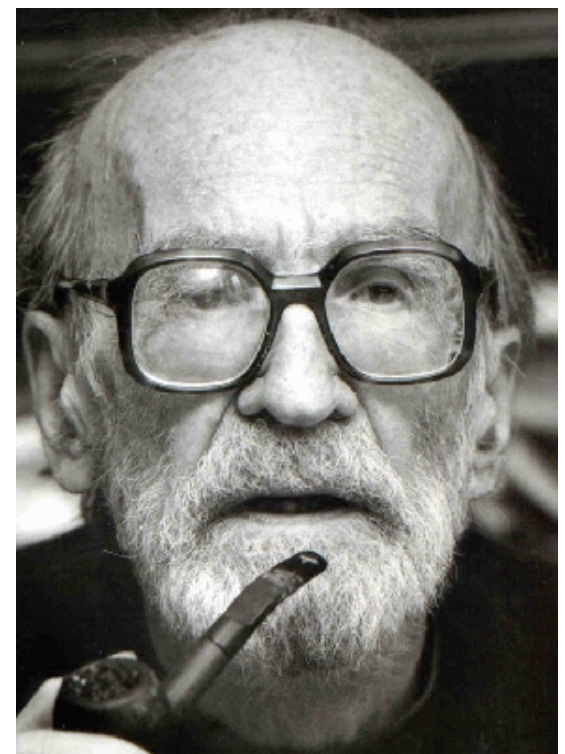
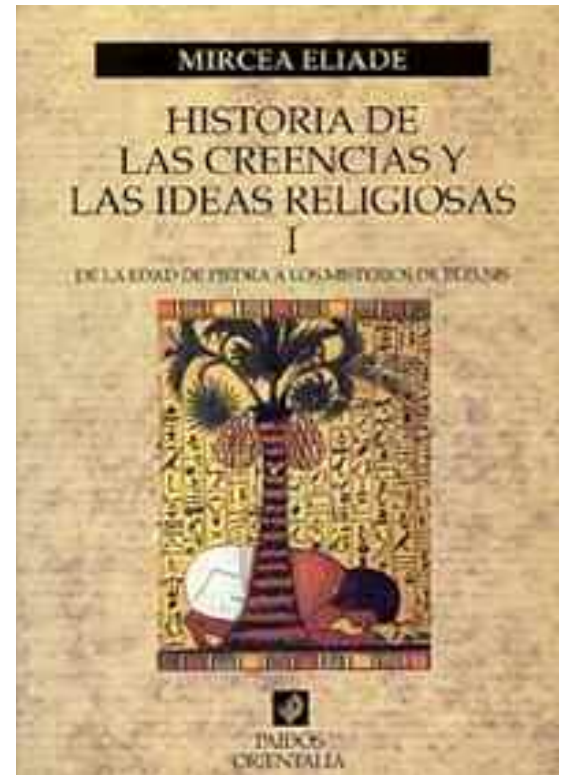
Enguany fa cent anys que va néixer a Bucarest Mircea Eliade (1907-1986), un pensador fonamental de segle XX. Ha estat considerat el més gran dels historiadors de les religions del segle passat (*Historia de las creencias y las ideas religiosas*, 3 vols. en traducció castellana) i un novel·lista fonamental per comprendre Europa.

La seva vida té un punt de mite. Es va llicenciar en filosofia a la Universitat de Bucarest. Un maharajà li oferí una beca per estudiar filosofia índia i sànscrit a Calcuta. Allí aprofità per viure un temps en un monestir de l'Himàlaia. L'any 1939 publicà la seva primera novel·la. Féu classes a la Universitat de Bucarest i l'any 1939 abandonà Romania i es traslladà a París. Va ser agregat cultural a les ambaixades de Londres i de Lisboa, professor a l'École des Hautes Études de París i des del 1956 va ser professor de la Universitat de Chicago fins a la seva mort, l'any 1986. El meu mestre Joan Coromines va ser també en aquesta època catedràtic a Chicago, però no es van arribar a conèixer.

Jo, a finals dels anys setanta, vaig començar a llegir Eliade. El seu pensament em va seduir. Cal dir que Catalunya té un dels més grans estudiosos contemporanis de l'obra d'Eliade. Es tracta del Dr. Lluís Duch, monjo de Montserrat, que l'any 1973 va escriure la seva tesi doctoral en alemany dedicada a l'estudi de l'obra d'Eliade (publicada l'any 1974 en castellà amb el títol de *Ciencia de la religión y mito*). Aquest mateix estudiós va publicar en català *Mircea Eliade. El retorn d'Ulisses a Ítaca* (1983), que és una obra fonamental per comprendre el pensament d'aquest gran autor. Del mateix Lluís Duch cal citar *Mite i cultura* (1995) i *Mite i interpretació* (1996), on Eliade és constantment present.

Malauradament no hi ha cap obra d'Eliade traduïda al català. La professora de llengua i cultura romaneses de la Universitat de Girona, Magda Bistriceanu, ha presentat a diversos editors la proposta de traduir la novel·la més important d'Eliade, *Noaptea de sînzien* (*La nit del solstici d'estiu*). De moment la resposta ha estat el silenci. Penso que aquesta gran novel·la romanesa és una obra imprescindible per comprendre el segle XX. Potser la nostra mateixa universitat es podria encarregar d'editar-la i faria una aportació molt important al món cultural català.

Joan Ferrer
Departament de Filologia i Filosofia

Mircea Eliade